

ภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษานายสกาเว เมฆา นายกเทศมนตรีตำบลสามขา
อำเภอโพธาราย จังหวัดร้อยเอ็ด

Leadership of Local Administrative Organizations Case Study Mr.Skaw Mekwa Mayor of
Sam Kha Sub-District Phon Sai District Roi Et Province.

นริศรา ชารี¹, พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์², วรฉัตร วรวิวรรณ³, พิมลศักดิ์ นิลผาย⁴, สุริยา ปัญญจิตร์⁵ และอภินันท์ ทะสุนทร⁶
Narissara Charee¹, Pongsawut Rachjun², Worachut Wariwun³, Phimolsuk Nilphai⁴, Suriya Punyajit⁵ and Apinan Thasunthron⁶

¹นักศึกษา คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

^{2,3,4,5}อาจารย์ คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

⁶อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

¹Student of Faculty of Law and Politics Roi Et Rajabhat University

^{2,3,4,5}Lecturer from Faculty of Law and Politics Roi Et Rajabhat University

⁶Lecturer from Faculty of Humanities and Social Science Phetchabun Rajabhat University

Corresponding Author Email: seat007@outlook.com

Received: 21 January 2023

Revised: 1 February 2023

Accepted: 4 February 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษานายสกาเว เมฆา นายกเทศมนตรีตำบลสามขา อำเภอโพธาราย จังหวัดร้อยเอ็ด 2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษานายสกาเว เมฆา นายกเทศมนตรีตำบลสามขา อำเภอโพธาราย จังหวัดร้อยเอ็ด และ 3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษานายสกาเว เมฆา นายกเทศมนตรีตำบลสามขา อำเภอโพธาราย จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบการสัมภาษณ์ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 18 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจง แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสัมภาษณ์และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ประเด็นภาวะผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ ผู้นำมีความสามารถในการจัดการวางแผนการทำงาน ไม่ว่าจะ เป็นทักษะกระบวนการทำงานและการแก้ไขปัญหาในการทำงานอย่างเป็นระบบ มีการปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและ จริ่งใจต่อราษฎร มีการแสดงออกอย่างเปิดเผยถึงความสุจริต ความโปร่งใส ทั้งยังมีความรอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้ บรรลุวัตถุประสงค์ในการทำงาน 2) ประเด็นปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ มีอุปสรรคในด้านการ จัดสรรงบประมาณที่มีอย่างจำกัดจึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบในการกระทำการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตย ประชาชนบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือในการทำงาน อีกทั้ง มีอุปสรรคในการติดต่อของงบประมาณจากหน่วยงานต่าง ๆ และ 3) แนว ทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ ผู้นำควรจะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้ดีขึ้นกว่าเดิม โดย แจ้งข่าวสารกับประชาชนเพื่อความรวดเร็วและเตรียมความพร้อมในการดำเนินงาน อีกทั้ง ควรจะประสานงานกับผู้ที่ทำหน้าที่ที่ ได้รับมอบหมายให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ควรจะกระตุ้นบุคลากรในองค์กรให้มีความสนใจกับการปฏิบัติหน้าที่ตามภาระงานท ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

คำสำคัญ: ผู้นำ, ภาวะผู้นำ, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

This research consists purposes were 1. to study the leadership of local government organizations A case study of Mr.Skaw Mekwa Mayor of Sam Kha Sub-district Phon Sai District Roi Et Province 2. to analyze problems and obstacles in leadership of local government organizations A case study of Mr.Skaw Mekwa Mayor of Sam Kha Sub-district Phon Sai District Roi Et Province and 3. to suggest ways to solve problems and obstacles in leadership of local government organizations A case study of Mr.Skaw Mekwa Mayor of Sam Kha Sub-district Phon Sai District Roi Et Province. is a qualitative research. There is a research tool which is an interview form. with a target group of 18 people from a specific selection the information gathered from interview forms and related documents were then content analysis. The results showed that 1) The issue of leadership in local government organizations is that leaders have the ability to manage work plans. Whether it is work process skills and problem solving in working systematically. have duty with honesty and sincerity to the people They openly demonstrated their honesty, transparency and prudence in performing their duties to achieve their work objectives 2) Problems and obstacles in leadership of local government organizations are obstacles in budget allocation that are limited, so careful consideration must be taken in doing things in accordance with the democratic system. Some people do not cooperate in work and there are obstacles in requesting budget from various agencies and 3) the approach to solving problems and obstacles in leadership of local government organizations is that leaders should perform their duties better than before. by informing the public to speed up and prepare for the operation, and should coordinate with those who have assigned duties to work efficiently. Should encourage personnel in the organization to pay attention to the performance of the workload to be more efficient.

Keywords: Leader, Leadership, Local Government Organization

บทนำ

องค์กรทุกองค์กร ไม่ว่าจะเป็นองค์กรของภาครัฐหรือเอกชน บุคคลสำคัญที่จะทำให้เกิดกลไกในระบบการบริหารงานขององค์กรใด ๆ ดำเนินไปสู่จุดหมายที่ตั้งใจ ก็คือ “ผู้นำ” ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้นำเป็นผู้มีบทบาทในการกำหนดนโยบายการบริหาร การจัดการ รวมถึงการริเริ่ม การวางแผน การบริการ กำกับการ และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายขององค์กร ผู้นำจึงเป็นผู้มีอิทธิพลที่สามารถผลกระทบต่อความเป็นไปขององค์กรในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านที่เกี่ยวกับการบริการ และการบุคคล ดังนั้นในทุองค์กรจึงจำเป็นต้องมีผู้นำ และผู้นำ (Leader) จึงเป็นบุคคลที่ทำให้องค์กรเจริญก้าวหน้า และบรรลุผลสำเร็จโดยเป็นผู้ที่มีบทบาทแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เป็นผู้บังคับบัญชาหรือเป็นบุคคลที่ก่อให้เกิดความมั่นคงและช่วยเหลือผู้อื่นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม (รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2544, น.12) ในอดีตลักษณะผู้นำที่ดีและเข้มแข็งนั้นจะมองเพียงในด้านกายภาพ บุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ ความมั่งคั่ง และบารมีเท่านั้น แต่สำหรับในปัจจุบันที่เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านสภาพแวดล้อมอยู่ตลอดเวลา ผู้นำที่ดีและเข้มแข็งยังต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีการติดต่อสื่อสารในองค์กรที่ดี ฯลฯ เพื่อที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามที่เป้าหมายได้ตั้งไว้ขณะเดียวกันก็ต้องทำให้สมาชิกในองค์กรเกิดความพึงพอใจในงานที่เขาทำด้วย (นิตย สัมมาพันธ์, 2546, น.2)

ภาวะผู้นำ เป็นกระบวนการที่บุคคลหนึ่ง (ผู้นำ) ใช้อิทธิพลและอำนาจของตนกระตุ้นชักนำให้บุคคลอื่น (ผู้ตาม) มีความกระตือรือร้น เต็มใจทำในสิ่งที่เขาต้องการ โดยมีเป้าหมายขององค์การเป็นจุดหมายปลายทาง (พะยอม วงศ์สารศรี, 2534, น.196) ผู้นำนักปกครองควรมีจรรยาบรรณเป็นหลักปฏิบัติ นั้น มีปฏิพาทหนักแน่นในจรรยาบรรณ ย่อมทำหน้าที่ปกครองได้เป็นอย่างดี และสามารถยกระดับฐานะของตนให้สูงขึ้นได้เรื่อย ๆ ทั้งจะสามารถนำสังคมที่ตนปกครองอยู่ให้เกิดสันติสุขให้พัฒนาก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปได้ด้วย ในสังคมปัจจุบันนี้มีปัญหามากมาย เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาสังคม ปัญหาความยากจน ปัญหาความขัดแย้งทางความคิดเรื่องการเมือง ปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นต้นสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ยากที่จะชี้ชัดลงไปได้ว่ามีสาเหตุมาจากส่วนใด (คุณวุฒิ คนฉลาด, 2540, น.11) ทั้งนี้เพราะปัญหาต่าง ๆ มีความซับซ้อนหลายประการยากที่จะตัดสินว่าเป็นปัญหาส่วนใดส่วนหนึ่งเพียงด้านเดียว การแก้ปัญหาจึงเป็นเรื่องที่ยุกยากไม่ง่ายนักต่อการจัดการได้อย่างถูกต้อง เมื่อปัญหาเกิดขึ้นประชาชนมักปิดความรับผิดชอบกลับโทษสถาบันปกครองบ้าง สถาบันครอบครัวบ้าง สถานศึกษาบ้างหรือสถาบันศาสนาบ้างปัญหาต่าง ๆ ก็แก้ไม่ตรงจุด (สนธิ จรอนันต์, 2549, น.23)

ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ผู้บริหารองค์กรยังต้องเป็นผู้มีศักยภาพในการเปลี่ยนแปลงและสามารถ แสดงพฤติกรรมผู้นำในการบริหาร มีวิสัยทัศน์กว้างไกลที่จะบริหารองค์การของตนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย ซึ่งผู้บริหารจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้นำหรือแสดงพฤติกรรมในการบริหารเป็นผู้นำด้วยการมุ่งใจให้บุคลากรในองค์การร่วมมือกันทำงานอย่างมีความสุข ผู้บริหารจะต้องแสดงพฤติกรรมการเป็นผู้นำให้เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับแก่ผู้ร่วมงาน ประพฤติตนเป็นตัวอย่าง แก่เพื่อนร่วมงานและได้บังคับบัญชา มีความเป็นธรรมในการบริหารงานอันจะส่งผลต่อขวัญ และกำลังใจของบุคลากรทำให้ทุ่มเทให้แก่งาน ผู้นำต้องสร้างความผูกพันรักใคร่ให้แก่บุคลากร ในองค์การเพื่อให้เกิดความรักและความศรัทธาในตัวผู้นำพร้อมที่จะร่วมมือกันทำงานให้หน่วยงานของตนประสบผลสำเร็จ ดังนั้น ภาวะผู้นำย่อมมีความสัมพันธ์กับบุคลากรที่จะทำให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงานให้ประสบความสำเร็จหรือมีความเสียสละทุ่มเทในการทำงาน (ปริญญ์ ดันสกุล, 2550, น.14)

องค์การบริหารส่วนตำบลสามขา ได้รับการประกาศจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลสามขา เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2539 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ 113 ตอนพิเศษ 52 ลงวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2539 และองค์การบริหารส่วนตำบลสามขา อำเภอโพธาราย จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นเทศบาลตำบลสามขา ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ประกาศ ณ วันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2556 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2556 เป็นต้นไป (เทศบาลตำบลสามขา, 2564, ระบบออนไลน์) โดยมีนายสกว เมฆา เป็นนายกเทศมนตรีตำบลสามขา อำเภอโพธาราย จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเข้าใจบทบาทอำนาจหน้าที่ สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่และที่ได้รับมอบหมาย ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้พิจารณาได้จากระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งในการทำงานซึ่งเป็นผู้ว่าองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมาแล้ว 4 สมัย ทั้งยังได้มีการมอบเกียรติบัตรผู้นำดีเด่นให้แก่ นายสกว เมฆา หลายฉบับจึงทำให้เห็นว่านายสกว เมฆา เป็นผู้นำที่มีศักยภาพในการปฏิบัติงานร่วมกับคณะผู้บริหารพนักงาน ลูกจ้าง ในเทศบาลตำบลเป็นอย่างดี เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเข้าใจบทบาทอำนาจหน้าที่สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้องค์กรมีการพัฒนากลยุทธ์ในการบริหารองค์การใหม่ ๆ เพื่อให้ทันสมัยเหมาะสมกับสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ผู้นำที่มีภาวะผู้นำร่วมสมัยจะต้องคำนึงถึงการสร้างภาวะผู้นำเพื่อเป้าหมายสู่การพัฒนาองค์กรของตนเองให้มีประสิทธิภาพ

ดังนั้น จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษานายสกว เมฆา นายกเทศมนตรีตำบลสามขา อำเภอโพธาราย จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อศึกษาภาวะผู้นำขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้ง เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค เพื่อให้ผู้นำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษานายสกาบ เมฆา นายกเทศมนตรีตำบลสามขา อำเภอนาทาย จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษานายสกาบ เมฆา นายกเทศมนตรีตำบลสามขา อำเภอนาทาย จังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษานายสกาบ เมฆา นายกเทศมนตรีตำบลสามขา อำเภอนาทาย จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย 1) นายกเทศมนตรี จำนวน 1 คน 2) รองนายกเทศมนตรี จำนวน 1 คน 3) สมาชิกสภาเทศบาลจำนวน 3 คน 4) กำนัน จำนวน 1 คน 5) ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 2 คน และ 6) ประชาชน จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 18 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบการสัมภาษณ์ โดยมีกรอบวิเคราะห์ตามประเด็นที่จะทำการศึกษาซึ่งทำการสังเคราะห์จากกรอบแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัย โดยอยู่ภายใต้ประเด็นการวิจัย คือ 1) ประเด็นภาวะผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) ประเด็นปัญหาและอุปสรรค และ 3) ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กับกลุ่มเป้าหมาย และ 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ (Document Research) อาทิ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมาย และการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ มาวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษานายสกาบ เมฆา นายกเทศมนตรีตำบลสามขา อำเภอนาทาย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษานายสกาบ เมฆา นายกเทศมนตรี ตำบลสามขา อำเภอนาทาย จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

1) ด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นโครงสร้าง ผู้นำมีความสามารถในการจัดการวางแผนการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นทักษะกระบวนการทำงานและการแก้ไขปัญหาในการทำงานอย่างเป็นระบบ ผู้นำที่มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและจริงจัง ต่อราษฎร มีการแสดงออกอย่างเปิดเผยถึงความสุจริต ความโปร่งใสยังมีความรอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการทำงานมีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งมองจากการทำงานที่ผ่านมาและความรับผิดชอบต่องานอีกทั้งยังมีความทุ่มเทกับการทำงานที่ได้รับผิดชอบ ยังมีความรอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการทำงาน มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งมองจากการทำงานที่ผ่านมาและความรับผิดชอบต่องานอีกทั้งยังมีความทุ่มเทกับการทำงานที่ได้รับผิดชอบ มีการประชุมวางแผนในรูปแบบคณะกรรมการในการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน

2) ประเด็นภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นกระบวนการทำงาน พบว่า ผู้นำชุมชนเป็นผู้ที่มี การวางแผนการทำงาน ประสพการณ์การทำงานในท้องที่สูง มีความสามารถในการตัดสินใจที่ดี สามารถสร้าง และสื่อสารวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนได้และสามารถ ชักจูงผู้ติดตามไปสู่เป้าหมาย ให้ความเป็นกลางมีไหวพริบในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็น การพัฒนาชุมชน การนำโครงการต่าง ๆ ไปเสนอหน่วยงานเพื่อนำงบประมาณมาพัฒนาชุมชน และผู้นำก็มีความอดทนอดกลั้น ต่อการยั่วยุของฝ่ายที่ไม่พอใจ

3) ประเด็นภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นการเมือง พบว่า เป็นผู้นำที่ดีมี ความชัดเจนในการที่จะเป็นผู้นำคนในองค์กรสามารถมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจร่วมกัน เป็นคนที่วางตัวได้ดี อธิบายดี เข้ากับคนได้ ง่าย มีเหตุผล มีความเป็นผู้นำสูงมีการกระจายอำนาจโดยการมอบอำนาจงานให้ผู้ร่วมงานสนับสนุนการทำงานของผู้คน มีบุคลิก ที่น่าเชื่อถือ มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น มีการยึดโยงกับกลุ่มการเมืองชัดเจนการทำงานบางอย่างจะต้องมีคนกำหนด

4) ประเด็นภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านกำหนดกรอบประสพการณ์ พบว่า ความรู้ไม่ใช่ตัวชี้วัดในการ ทำงานในท้องถิ่นเสมอไป ผู้นำเป็นผู้บริหารมีประสพการณ์มากพอที่จะเข้ามาบริหารงานในองค์กร มีการให้คนในองค์กรได้ฝึกอบรม ตามที่ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสพการณ์การทำงานให้กับคนในองค์กร มีการส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นมองปัญหาในแง่มุม ต่าง ๆ เป็นผู้ที่มั่นใจในการปกครองประชาชนมีการสนับสนุนการทำงานของผู้คน

2. ปัญหาภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษานายสกาบ เมฆา นายกเทศมนตรีตำบลสามขา อำเภอ โพนทราย จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นปัญหาภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

1) ด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นโครงสร้าง พบว่า การทำงานมีอุปสรรคในการจัดสรรงบประมาณที่มีอย่างจำกัดจึงต้อง พิจารณา อย่างรอบคอบในการกระทำการสิ่งต่าง ๆ ของคนในองค์กรและประชาชนทั่วไปให้เป็นไปตามระบอบ ประชาธิปไตย วางตัว เป็นกลางทำหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ประชาชนบางส่วนก็ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการทำงาน การติดต่อของบประมาณจากหน่วย งานต่าง ๆ ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนจะไม่ค่อย เอื้ออำนวยมากเท่าไรในการพัฒนา

2) ประเด็นปัญหาภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นกระบวนการทำงาน พบว่า ยังขาดคำสั่งในการมอบหมายงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรในบางกิจกรรมทำให้ งาน ที่ได้รับมอบหมายออกมาไม่ค่อยดี อีกทั้ง ยังขาดการกำหนดเป้าหมายในการมอบหมายงานเพื่อให้ การดำเนินงานเป็นไปด้วยความราบรื่นและประสบผลสำเร็จ อยากให้มีการแจ้งหรือประชุมตกลงกันเพื่อสอบถามความเรียบร้อยของการทำงานของแต่ละคนเพื่อจะได้มอบหมายงานนอกเหนือจากงานใน หน้าที่ได้ถูกต้องและจะต้องรับฟังความคิดเห็นคนในชุมชน

3) ประเด็นปัญหาภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นการเมือง พบว่า ผู้ที่มีหน้าที่ รับผิดชอบเกี่ยวกับพฤติกรรมของชุมชนให้มาก โครงสร้างทุกอย่าง ให้เป็นไปด้วยความยุติธรรมและให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในกิจกรรมต่างๆไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างพื้นฐาน ของการทำงาน อุปสรรคในการจัดสรรงบประมาณที่มีอย่างจำกัดจึงต้องพิจารณา อย่างรอบคอบในการ กระทำการสิ่งต่าง ๆ ของคนในองค์กรและประชาชนทั่วไปให้เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตย

4) ประเด็นปัญหาภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านกำหนดกรอบประสพการณ์ พบว่า ผู้นำในการปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีปัญหาเพียงเล็กน้อยสามารถแก้ไขปัญหาในเรื่องต่างๆ ได้ ผู้นำควรสอบถามความเรียบร้อยของการทำงานของแต่ละ คนเพื่อจะได้มอบหมายงาน นอกเหนือจากงานในหน้าที่ได้ถูกต้อง

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษานายสกาบ เมฆา นายกเทศมนตรี ตำบลสามขา อำเภอโพนทราย จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

1) ด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นโครงสร้าง พบว่า อยากให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ให้ดีขึ้นมากกว่าเดิม ให้แจ้งกับประชาชน เพื่อความ รวดเร็วและเตรียมความพร้อมในการดำเนินงาน อีกทั้งยังต้องประสานงานกับผู้ที่มีหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายให้ทำงาน อย่างมีประสิทธิภาพ อยากให้คนในองค์กรมีความสนใจกับงานที่ทำและทำหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ให้มีความหนักแน่นในการในการบริหารงาน ซึ่งจะเป็ตัวยึดความ เป็นผู้นำให้ดีขึ้นกว่าเดิม ให้มีความมั่นใจในการทำงานมากกว่านี้ให้ กล้าตัดสินใจเข้าไปแก้ไขปัญาให้กับฝ่ายตรงข้ามมากขึ้น และให้คนในชุมชนได้รับความเกี่ยวกับการทำงาน และมีส่วนร่วมต่าง ๆ กับองค์กรปกครอง

2) ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้น กระบวนการทำงาน พบว่า เตรียมความพร้อมเพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานการสื่อสาร ช่วยให้การงานเกิด ประสิทธิภาพ อีกทั้ง ยังใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน การปรับความสัมพันธต่าง ๆ ในการทำงานให้ดีขึ้นเพื่อประโยชน์ของประชาชน ควรเพิ่มเติมเกี่ยวกับระบบการทำงานให้มีความชัดเจนมากกว่านี้หรือให้มีความหนักแน่นในการในการบริหารงาน ซึ่งจะเป็ตัวยึดความ เป็นผู้นำให้ดีขึ้นกว่าเดิม

3) ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นการเมือง พบว่า กล้าตัดสินใจในการปกครองหรือมีการกระจายอำนาจต้องสั่งงานกับคนในองค์กรให้เด็ดขาด และสามารถแก้ไขปัญหาให้กับ ฝ่ายตรงข้ามมากขึ้น ให้มีความชัดเจนมากกว่านี้หรือให้ มีความหนักแน่นในการในการบริหารงาน พัฒนาชุมชน ให้เจริญมากยิ่งขึ้น และให้ประชาชนมีส่วนร่วมให้ การออกความคิดเห็น

4) ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านกำหนดกรอบประสบการณ์ พบว่า ควรเน้นการทำงานของคนในองค์กรในเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้นำควร รับสั่งอย่างชัดเจนในการปฏิบัติงาน ควรมอบหมายงาน ที่รับผิดชอบให้กับคนในองค์กรอย่างชัดเจน นำนโยบายที่ตนนำเสนอต่อประชาชนมาปฏิบัติ การพิจารณาต่าง ๆ ต้องยึดหลัก คณะกรรมการ การที่จะทำอะไรควรยึดหลักนโยบายที่ตนเองนำเสนอต่อประชาชน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา นายสกว เมฆา นายกเทศมนตรีตำบลสามขา อำเภอนาทาย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษานายสกว เมฆา นายกเทศมนตรีตำบลสามขา อำเภอนาทาย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า 1) คุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นโครงสร้าง พบว่า มีความสามารถในการจัดการวางแผนการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นทักษะกระบวนการทำงานและการแก้ไขปัญหาในการทำงานอย่างเป็นระบบ ผู้นำที่มีการปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และจริงใจต่อราษฎรมีการแสดงออกอย่างเปิดเผยถึงความสุจริต ความโปร่งใสมีความรอบคอบในการ ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการทำงาน 2) ด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นกระบวนการทำงาน พบว่า มีการวางแผนการทำงานประสบการณ์การทำงานในท้องที่สูง มีความสามารถในการตัดสินใจที่ดี สามารถสร้างและสื่อสารวิสัยทัศน์ที่ ชัดเจนได้ และสามารถชักจูงผู้ติดตามไปสู่เป้าหมายให้ความเป็นกลางมีไหวพริบในการทำงาน 3) ด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้น การเมือง พบว่า มีความชัดเจนในการที่จะเป็นผู้นำคนในองค์กรสามารถมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกัน เป็นคนที่วางตัวได้ดี อธิบายดี เข้ากับคนได้ง่าย มีเหตุผล มีความเป็นผู้นำสูง มีการกระจายอำนาจโดยการมอบอำนาจงานให้ผู้ร่วมงานสนับสนุนการ ทำงานของลูกน้อง มีบุคลิกที่น่าเชื่อถือ มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น มีการยึดโยงกับกลุ่มการเมืองชัดเจน และ 4) ด้านกำหนด กรอบประสบการณ์ พบว่า มีประสบการณ์มากพอที่จะเข้ามาบริหารงานในองค์กรมีการให้คนในองค์กรได้ฝึกอบรมตามที่ต่าง ๆ

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้กับคนในองค์กร มีการส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นมองปัญหาในแง่มุมต่าง ๆ เป็นผู้ที่ มีน้ำใจในการปกครองประชาชน มีการสนับสนุนการทำงานของลูกน้อง

2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษานายสกาบ เมฆา นายกเทศมนตรีตำบลสามขา อำเภอนาทม จังหวัดน่าน พบว่า 1) ด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นโครงสร้าง พบว่า มีอุปสรรคในการจัดสรรงบประมาณที่มีอย่างจำกัดจึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบในการกระทำการต่าง ๆ ประชาชนบางส่วนก็ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการทำงาน การติดต่อของบประมาณจากหน่วยงานต่าง ๆ ทรัพยากรสิ่งแวดลอมในชุมชนจะไม่ค่อยเอื้ออำนวยต่อการพัฒนา 2) ด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นกระบวนการทำงาน พบว่า ยังขาดคำสั่งในการมอบหมายงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรในบางกิจกรรมทำให้งานที่ได้รับมอบหมายออกมาไม่ค่อยดี อีกทั้งยังขาดการกำหนดเป้าหมายในการมอบหมายงานเพื่อให้ 3) ด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นการเมือง พบว่า มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับพฤติกรรมของชุมชนให้มาก โครงสร้างทุกอย่างให้เป็นไปด้วยความยุติธรรมและให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างพื้นฐานของการทำงาน อุปสรรคในการจัดสรรงบประมาณที่มีอย่างจำกัดจึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบในการกระทำการต่าง ๆ ของคนในองค์กร และประชาชนทั่วไปให้เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตย และ 4) ด้านกำหนดกรอบประสบการณ์ พบว่า มีปัญหาเพียงเล็กน้อยและสามารถแก้ไขปัญหาในเรื่องต่าง ๆ ได้

3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษานายสกาบ เมฆา นายกเทศมนตรีตำบลสามขา อำเภอนาทม จังหวัดน่าน พบว่า 1) ด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นโครงสร้าง พบว่า ควรจะปฏิบัติหน้าที่ให้ดีขึ้นกว่าเดิม โดยการแจ้งกับประชาชนเพื่อความสะดวกและเตรียมความพร้อมในการดำเนินงาน ประสานงานกับผู้ที่ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นกระบวนการทำงาน พบว่า ควรจะเตรียมความพร้อมเพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานการสื่อสาร ช่วยให้การงานเกิดประสิทธิภาพ อีกทั้งควรนำเครื่องมือในการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานการปรับความสัมพันธ์ต่าง ๆ ในการทำงานให้ดีขึ้น 3) ด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นการเมือง พบว่า ควรจะกล้าตัดสินใจในการปกครองหรือมีการกระจายอำนาจต้องสั่งงานกับคนในองค์กรให้เด็ดขาด และสามารถแก้ไขปัญหาให้กับฝ่ายตรงข้ามมากขึ้น และ 4) ด้านกำหนดกรอบประสบการณ์ พบว่า ควรจะเน้นการทำงานของคนในองค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สั่งการอย่างชัดเจนในการปฏิบัติงาน และหมายงานที่รับผิดชอบให้กับคนในองค์กรอย่างชัดเจน

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษานายสกาบ เมฆา นายกเทศมนตรีตำบลสามขา อำเภอนาทม จังหวัดน่าน ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษานายสกาบ เมฆา นายกเทศมนตรีตำบลสามขา อำเภอนาทม จังหวัดน่าน พบว่า ด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นโครงสร้าง ผู้นำมีความสามารถในการจัดการวางแผนการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นทักษะกระบวนการทำงาน และการแก้ไขปัญหาในการทำงานอย่างเป็นระบบ ผู้นำที่มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและจริงใจต่อราษฎร มีการแสดงออกอย่างเปิดเผยถึงความสุจริต ความโปร่งใสยังมีความรอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการทำงาน มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งมองจากการทำงานที่ผ่านมา และความรับผิดชอบต่องานอีกทั้งยังมีความทุ่มเทกับการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ยังมีความรอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการทำงาน มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งมองจากการทำงานที่ผ่านมาและความรับผิดชอบต่องานอีกทั้งยังมีความทุ่มเทกับการทำงานที่ได้รับมอบหมาย มีการประชุมวางแผนในรูปแบบคณะกรรมการในการแสดงความคิดเห็น

ร่วมกัน สอดคล้องกับยงยุทธ เกษสาคร (2541, น.36) ที่กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำ คือการที่ผู้นำใช้อิทธิพลหรืออำนาจหน้าที่ในความสัมพันธ์ซึ่งมีอยู่ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติการและอำนวยความสะดวกโดยใช้กระบวนการติดต่อกันซึ่งกันและกันเพื่อมุ่งให้บรรลุผลตามเป้าหมายไว้ ประเด็นด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นกระบวนการทำงาน พบว่า ผู้นำชุมชนเป็นผู้นำที่มีการวางแผนการทำงานประสบความสำเร็จในการทำงานในท้องที่สูง มีความสามารถในการตัดสินใจที่ดี สามารถสร้าง และสื่อสารวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนได้ และสามารถชักจูงผู้ติดตามไปสู่เป้าหมาย ให้ความเป็นกลางมีไหวพริบในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาชุมชน การนำโครงการต่าง ๆ ไปเสนอหน่วยงานเพื่อนำงบประมาณมาพัฒนาชุมชน และผู้นำที่มีความอดทนอดกลั้นต่อการยั่วยุของฝ่ายที่ไม่พอใจ สอดคล้องกับติน ปรัชญพลฤทธิ์ (2544) ที่กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำ คือการที่บุคคลหนึ่ง (ผู้นำ) พยายามที่จะใช้กำลังสมอง กำลังกายและกำลังใจเพื่อจูงใจหรือคลอใจให้ผู้ตามกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของตน และเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวมและการจูงใจหรือคลอใจเช่นนั้นจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ตามด้วย ประเด็นด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นการเมือง พบว่า เป็นผู้นำที่ดี มีความชัดเจนในการที่จะเป็นผู้นำคนในองค์กรสามารถมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกัน เป็นคนที่วางตัวได้ดี อธิบายดี เข้ากับคนได้ง่าย มีเหตุผล มีความเป็นผู้นำสูงมีการกระจายอำนาจโดยการมอบอำนาจงานให้ผู้ร่วมงาน สนับสนุนการทำงานของลูกน้องมีบุคลิกที่น่าเชื่อถือ มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่นมีการยึดโยงกับกลุ่มการเมืองชัดเจนการทำงานบางอย่างจะต้องมีคนกำหนด สอดคล้องกับณัฐพงษ์ อัจฉริยาภรณ์ (2545) ที่กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำ คือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการนำผู้อื่น การมีอำนาจเหนือผู้อื่น มีความเพียรพยายามและมีความคิดริเริ่มเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประเด็นด้านกำหนดกรอบประสบการณ์ พบว่า ความรู้ไม่ใช่ตัวชี้วัดในการทำงานในท้องถิ่นเสมอไป ผู้นำเป็นผู้บริหาร มีประสบการณ์มากพอที่จะเข้ามาบริหารงานในองค์กรมีการให้คนในองค์กรได้ฝึกอบรบตามที่ต้องการเพื่อเพิ่มประสบการณ์การทำงานให้กับคนในองค์กรมีการส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นมองปัญหาในแง่มุมต่าง ๆ เป็นผู้ที่สนใจในการปกครองประชาชน มีการสนับสนุนการทำงานของลูกน้อง สอดคล้องกับแนวคิดของ DuBrin (อ้างอิงในชัยเสฏฐ์ พรหมศรี, 2549, น.9) ที่กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถที่จะสร้างความเชื่อมั่น และสนับสนุนให้เกิดขึ้นระหว่างบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร

2. ปัญหาและอุปสรรคของภาวะผู้นำขององค์กรบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา นายสกว เมฆา นายกเทศมนตรีตำบลสามขา อำเภอนาทม จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นโครงสร้าง พบว่า การทำงานมีอุปสรรคในการจัดสรรงบประมาณที่มีอย่างจำกัดจึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ของคนในองค์กรและประชาชนทั่วไปให้เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตย วางตัวเป็นกลางทำหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ประชาชนบางส่วนก็ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการทำงาน การติดต่อของงบประมาณจากหน่วยงานต่าง ๆ ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนจะไม่ค่อยเอื้ออำนวยมากเท่าไรในการพัฒนา สอดคล้องกับถวิล มาตรเลียม (2545) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้นำจะต้องสามารถวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การตลาด และการเงิน มีความเข้าใจและเข้าถึงค่านิยม ความเชื่อ และผลกระทบของการให้บริการขององค์กรทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเมือง การตลาด สังคมมนุษย์และการเงิน และที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ ความรู้ความเข้าใจที่จะใช้ข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อปรับเปลี่ยนภารกิจ (mission) วิสัยทัศน์ (vision) ปรับใช้ทรัพยากรและขั้นตอนการปฏิบัติ ประเด็นด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นกระบวนการทำงาน พบว่า ยังขาดคำสั่งในการมอบหมายงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรในบางกิจกรรมทำให้งานที่ได้รับมอบหมายออกมาไม่ค่อยดี อีกทั้ง ยังขาดการกำหนดเป้าหมายในการมอบหมายงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความราบรื่นและประสบผลสำเร็จ อยากให้มีการแจ้งหรือประชุมตกลงกันเพื่อสอบถามความเรียบร้อยของการทำงานของแต่ละคน เพื่อจะได้มอบหมายงานนอกเหนือจากงานในหน้าที่ได้ถูกต้องและจะต้องรับฟังความคิดเห็นคนในชุมชน สอดคล้องกับคณีย์ เทียนพุดิ (2530) ที่กล่าวไว้ว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำ ในองค์กรสมัยใหม่ จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทั้งจากสั่งสอนมาจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ และกลั่นกรองสิ่งนั้นให้สอดคล้องและเหมาะสมกับองค์กร เป็นผู้ที่มีองค์การณไกล สามารถคาดการณ์หรือ

ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างต่อเนื่องเป็นระบบและหาทางป้องกันมิให้เหตุการณ์ที่เป็นปัญหามีความรับผิดชอบต่อการทำงาน คำพูด เพื่อก่อให้เกิดความศรัทธา และความน่าเชื่อถือแก่ผู้อื่น ประเด็นด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นการเมือง พบว่า ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับพฤติกรรมของชุมชนให้มาก โครงสร้างทุกอย่างให้เป็นไปด้วยความยุติธรรมและให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างพื้นฐานของการทำงานอุปสรรคในการจัดสรรงบประมาณที่มีอย่างจำกัดจึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ของคนในองค์กรและประชาชนทั่วไป ให้เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตย สอดคล้องกับถวิล มาตรการ (2545) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้นำจะต้องมีวิสัยทัศน์ชัดเจน มองเห็นภาพองค์การของตนเองว่าควรจะไปทิศทางใดอย่างไร และสามารถแลกเปลี่ยนและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์นั้นกับบุคคลอื่น สามารถกระตุ้นความรู้สึกรักใคร่ให้บุคคลอื่น ทั้งที่อยู่ภายในและภายนอกองค์การ ให้มีแรงบันดาลใจมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน ประเด็นด้านกำหนดกรอบประสบการณ์ พบว่า ผู้นำในการปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาเพียงเล็กน้อยสามารถแก้ไขได้ในเรื่องต่าง ๆ ได้ ผู้นำควรสอบถามความเรียบร้อยของการทำงานของแต่ละคนเพื่อจะได้มอบหมายงานนอกเหนือจากงานในหน้าที่ได้ถูกต้อง สอดคล้องกับถวิล มาตรการ (2545) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้นำจะต้องมีความไวหรือไหวตัวตอบสนองต่อสภาพแวดล้อม และมีทักษะในการฟังสามารถเข้าใจความรู้สึก ความต้องการ ตลอดจนข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงานและผู้รับบริการสามารถคาดการณ์และประเมินแนวโน้มอนาคตเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปรับเปลี่ยนหรือกำหนดทิศทางขององค์การ

3. แนวทางการแก้ไขปัญหภาวะผู้นำขององค์กรบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษานายสกว เมฆา นายกเทศมนตรีตำบลสามขา อำเภอนาทาย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นโครงสร้าง อยากให้ผู้นำปฏิบัติหน้าที่ ให้ดีขึ้นมากกว่าเดิม ให้แจ้งกับประชาชนเพื่อความรวดเร็วและเตรียมความพร้อมในการดำเนินงาน อีกทั้ง ยังต้องประสานงานกับผู้ที่ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ อยากให้คนในองค์กรมีความสนใจกับงานที่ทำและทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ให้มีความหนักแน่นในการในการบริหารงาน ซึ่งจะเป็นตัวยึดความเป็นผู้นำให้ดีขึ้นกว่าเดิม ให้มีความมั่นใจในการทำงานมากกว่านี้ให้กล้าตัดสินใจเข้าไปแก้ไขปัญหให้กับฝ่ายตรงข้ามมากขึ้น และให้คนในชุมชนได้รับความเกี่ยวกับการทำงาน และมีส่วนร่วมต่าง ๆ กับองค์กรปกครอง สอดคล้องกับรังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้นำจะต้องเป็นนักเจรจาต่อรอง มีคุณสมบัติในการเจรจาต่อรองกับผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชาที่เหนือกว่าในการเจรจาของเงินทุนสิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์ หรือการสนับสนุนอื่น ๆ สามารถต่อรองกับหน่วยงานต่าง ๆ ในองค์กรเพื่อที่จะต่อรองด้านพนักงานและเจรจากับหน่วยงานภายนอกในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และรูปแบบการสนับสนุนอื่น ๆ สามารถต่อรองกับลูกค้าผู้ขายปัจจัยของการผลิตและผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการเพื่อให้เกิดการซื้อขายกำหนดตารางเวลาและเงื่อนไขการขนส่ง ประเด็นด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นกระบวนการทำงาน พบว่า เตรียมความพร้อมเพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินการสื่อสาร ช่วยให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพอีกทั้งยังใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานการปรับความสัมพันธ์ต่าง ๆ ในการทำงานให้ดีขึ้นเพื่อประโยชน์ของประชาชน ควรเพิ่มเติมเกี่ยวกับระบบการทำงานให้มีความชัดเจนมากกว่านี้หรือให้มีความหนักแน่นในการในการบริหารงาน ซึ่งจะเป็นตัวยึดความเป็นผู้นำให้ดีขึ้นกว่าเดิม สอดคล้องกับรังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544) ที่กล่าวว่า ผู้นำที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีเวลา และความสามารถที่จะสอนทีมงาน โดยต้องพยายามช่วยให้ทีมงานประสบความสำเร็จช่วยให้สมาชิกทีมงานมีการป้อนกลับเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าสมาชิกทีมงานมีขั้นตอนการทำงานและมีการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น ประเด็นด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำที่เน้นการเมือง พบว่า กล้าตัดสินใจในการปกครองหรือมีการกระจายอำนาจต้องสั่งงานกับคนในองค์กรให้เด็ดขาด และสามารถแก้ไขปัญหให้กับฝ่ายตรงข้ามมากขึ้น ให้มีความชัดเจนมากกว่านี้หรือให้มีความหนักแน่นในการในการบริหารงาน พัฒนาชุมชนให้เจริญ มากยิ่งขึ้นและให้ประชาชนมีส่วนร่วมให้การออกความคิดเห็น สอดคล้องกับรังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้นำต้องเป็นผู้สามารถสร้างทีมงานได้ ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าสมาชิกทีมงานมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จ เช่น มีการชมเชยแก่ผู้ปฏิบัติงานดีเด่น ริเริ่มกิจกรรมที่สร้างขวัญและกำลังใจแก่

กลุ่ม เช่น การจัดงานปาร์ตี้และการสนับสนุนด้านกีฬา จัดประชุมพบปะสังสรรค์เป็นช่วง ๆ เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกในทีมงานมีการอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องความสำเร็จปัญหาและสิ่งที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ประเด็นด้านกำหนดกรอบประสบการณ์ พบว่า ควรเน้นการทำงานของคนในองค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้นำควรรับสั่งอย่างชัดเจนในการปฏิบัติงาน ควรมอบหมายงานที่รับผิดชอบให้กับคนในองค์กรอย่างชัดเจนนโยบายที่ตนนำเสนอต่อประชาชนมาปฏิบัติพิจารณาต่าง ๆ ต้องยึดหลักคณะกรรมการ การที่จะทำอะไรควรยึดหลักนโยบายที่ตนเองนำเสนอต่อประชาชน สอดคล้องกับอุทัย หิรัญโต (อ้างอิงในกมล รักสวง, 2532, น.23) ที่กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำ คือ การใช้อิทธิพลจูงใจให้ผู้ร่วมงานหรือหมู่ผู้ตามร่วมใจกันปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยที่คนเหล่านั้นเห็นว่าเป็นสิ่งที่พึงปรารถนา

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

- 1.1 ผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความชัดเจนหรือให้มีความหนักแน่นในการให้การบริหารงานซึ่งจะเป็นตัวยึดความเป็นผู้นำให้ดีขึ้น
- 1.2 ผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเป็นตัวอย่างที่ดีของเพื่อนร่วมงาน โดยเฉพาะการปฏิบัติงานทางราชการและมีการตัดสินใจตัวเองให้มากขึ้น
- 1.3 ผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรช่วยจัดหางบประมาณมาช่วยในการพัฒนาชุมชนให้มีการพัฒนาให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาประสิทธิภาพของผู้นำตำบลสามขา อำเภอโพธาราม จังหวัดร้อยเอ็ด
- 2.2 ควรศึกษาภาวะผู้นำในการปกครองชุมชนตำบลสามขา อำเภอโพธาราม จังหวัดร้อยเอ็ด

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยนี้ สำเร็จลุล่วงได้ต้องขอบพระคุณครู อาจารย์ ทุก ๆ ท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาแก่ข้าพเจ้า และคุณงามความดีจากงานวิจัยนี้ ขอมอบให้ บิดาและมารดา อันเป็นที่รักยิ่ง ของข้าพเจ้า หากประโยชน์ คุณค่า และความรู้ทางวิชาการของงานวิจัยนี้ จะทำให้นักศึกษาและผู้อ่านเกิดปรีชาญาณ เป็นพลเมือง ที่มุ่งมั่น จริ่งจิงในการทำงาน เข้มแข็ง มีคุณภาพและจินตนาการ ไม่ยึดติดในกรอบที่คนอื่นกำหนดให้ ผู้เขียนขออุทิศความดีดังกล่าว ต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด สถาบันการศึกษาอันทรงเกียรติ

เอกสารอ้างอิง

- กมล รักสวง. (2532). *ภาวะผู้นำ*. เชียงใหม่: วิทยาลัยครูเชียงใหม่
- คุณวุฒิ คนฉลาด. (2540). *ภาวะผู้นำ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ชลบุรี
- ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2549). *ภาวะผู้นำองค์กรยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น
- ณัฐพงษ์ อัจฉริยาภรณ์. (2545). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางบุคลิกภาพกับภาวะผู้นำของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. เชียงใหม่
- ดนัย เทียนพุฒ. (2530). *นักบริหารมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- ดิน ปรัชญพฤทธิ. (2544). *การบริหารการพัฒนาความหมายเนื้อหาแนวทางและปัญหา*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ถวิล มาตรเลียม. (2545). *การปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการ*. กรุงเทพฯ: เสนาธรรม

- เทศบาลตำบลสามขา. (2564). *ข้อมูลทั่วไป*. สืบค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2564, จาก
<http://www.samka.go.th/main/view.php?content=page&id=11>
- นิตย์ สัมมาพันธ์. (2546). *ภาวะผู้นำ : พลังขับเคลื่อนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ*. กรุงเทพฯ: อินโนกราฟฟิกส์
- ปริญญ์ ตันสกุล. (2550). *ศาสตร์แห่งการเป็นผู้นำ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จิตจักรวาล
- พะยอม วงศ์สารศรี. (2534). *องค์การและการจัดการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สุภาการพิมพ์
- ยงยุทธ เกษสาคร. (2541). *การวางแผนและนโยบายทางดานทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2544). *ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2543). *การบริหารงานบุคคลแผนใหม่*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
- สนธิ จรอนันต์. (2549). *ความเข้าใจเรื่องการปกครองท้องถิ่น*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สถาบันนโยบายการศึกษา.
- อุทัย หิรัญโต. (2543). *การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- Durin, A. J. (2004). *Leadership: Research Findings, Practice, and Skills*. 4 th ed. New York: McGraw - Hill